

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าเรื่องระบบเสียงภาษาดั้นย่อยจังหวัดนครศรีธรรมราช 16 อำเภอ สรุปได้ดังนี้

1. วรรณยุกต์

1.1 ระบบวรรณยุกต์

ระบบวรรณยุกต์ของภาษาดั้นจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 16 อำเภอ มีลักษณะแตกต่างกันเป็น 2 รูปแบบคือ

1.1.1 รูปแบบที่ 1 มี 7 หน่วยเสียงดังนี้คือ

- ว.1 เสียงสูง-ขึ้น-ตก (452) K
- ว.2 เสียงสูง-ระดับ (44) T
- เสียงสูง-ขึ้น (45) T
- ว.3 เสียงกลาง-ขึ้น-ตก (342) K
- ว.4 เสียงกลาง-ระดับ (33) T
- เสียงกลาง-ขึ้น (34) T
- ว.5 เสียงต่ำ-ขึ้น-ตก (231) K
- ว.6 เสียงต่ำ-ขึ้น (24) T
- ว.7 เสียงต่ำ-เลื่อนลง (21) K

ภาษาที่มีระบบวรรณยุกต์ รูปแบบที่ 1 ได้แก่ภาษาที่พูดในอำเภอสีชล ท่าศาลา นครเกิรี เมือง ปาดนัง เขียวใหญ่ ไทวไทร ชะอวด ร่อนพิบูลย์ ลานสกา พงสง กิ่งว่าเเภอ นายอน พงใหญ่ อวาง และพิปูน

1.1.2 รูปแบบที่ 2 มี 6 หน่วยเสียงดังนี้ คือ

ว.1 เสียงสูง-ขึ้น-ตก (452)

ว.2 เสียงสูง-ระดับ (44)

เสียงสูง-ขึ้น (45)

ว.3 เสียงกลาง-ขึ้น-ตก (342)

ว.4 เสียงต่ำ-ขึ้น (24)

เสียงกลาง-ขึ้น (34)

ว.5 เสียงต่ำ-ขึ้น-ตก (231)

ว.6 เสียงต่ำ-เลื่อนลง (21)

ภาษาที่มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 ได้แก่ภาษาที่พูดในอำเภอขนอม

1.3 การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์

ภาษาดิ้นจังหวัดนครศรีธรรมราช 16 อำเภอ มีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ที่มีรูปแบบวางเป็นกฎเกณฑ์ได้ดังนี้

1.3.1 วรรณยุกต์ที่ 1 เสียงสูง-ขึ้น-ตก จะเปลี่ยนเป็นเสียงสูง-ตก เมื่ออยู่หน้าเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 หรือเสียงวรรณยุกต์อื่นในภาษาดิ้นย่อยทั้งกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

1.3.2 วรรณยุกต์ที่ 3 เสียงกลาง-ขึ้น-ตก จะเปลี่ยนเป็นเสียงกลาง-ตก เมื่ออยู่หน้าเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 และเสียงวรรณยุกต์อื่นในภาษาดิ้นย่อยทั้งกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

1.3.3 วรรณยุกต์ที่ 6 ในภาษาดิ้นย่อยกลุ่ม 1 และวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาดิ้นย่อยกลุ่ม 2 เสียงต่ำ-ขึ้น จะเปลี่ยนเป็นเสียงกลาง-ระดับ เมื่ออยู่หน้าเสียงวรรณยุกต์ที่ 1, 2, 3 และ 4 ในภาษาดิ้นย่อยกลุ่ม 1 และเมื่ออยู่หน้าเสียงวรรณยุกต์ที่ 1, 2 และ 3

ในภาษาดั้งเดิมของขลุ้ม 2 และจะเปลี่ยนเป็นเสียงต่ำ-ระดับ | เมื่ออยู่หน้าเสียง
วรรณยุกต์ที่ 5, 6, 7 ในภาษาดั้งเดิมของขลุ้ม 1 และเมื่ออยู่หน้าเสียงวรรณยุกต์ที่ 4, 5
และ 6 ในภาษาดั้งเดิมของขลุ้ม 2

1.3.4 วรรณยุกต์ที่ 5 เสียง ต่ำ-ขึ้น-ตก | จะเปลี่ยน
เป็นเสียงต่ำ-ระดับ | เมื่ออยู่หน้าเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 และเสียงวรรณยุกต์อื่นใน
ภาษาดั้งเดิมของขลุ้ม 1 และขลุ้ม 2

1.3.5 วรรณยุกต์ที่ 7 ในภาษาดั้งเดิมของขลุ้ม 1 และวรรณยุกต์ที่ 6
ในภาษาดั้งเดิมของขลุ้ม 2 เสียงต่ำ-เลื่อนลง | จะเปลี่ยนเป็นเสียงต่ำระดับ |
เมื่ออยู่หน้าเสียงวรรณยุกต์ที่ 7 และวรรณยุกต์อื่นในภาษาดั้งเดิมของขลุ้ม 1 และเมื่ออยู่หน้า
เสียงวรรณยุกต์ที่ 6 และวรรณยุกต์อื่นในภาษาดั้งเดิมของขลุ้ม 2

2. พยัญชนะ

2.1 ระบบพยัญชนะ ภาษาดั้งเดิมจังหวัดนครศรีธรรมราช 16 อำเภอ
มีระบบพยัญชนะต่างกันเป็น 2 ระบบ คือ

2.1.1 ระบบที่ 1 มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ mr- และ ml- ควบ
ได้แก่ภาษาในอำเภอท่าศาลา พรหมคีรี เมือง ปากน้ำ ชะอวด หัวไทร สะอวด
ร่อนพิบูลย์ ลานสกา หุ่่งสง กิ่งอำเภอนาบอน หุ่่งใหญ่ ฉวาง และพิปูน

2.1.2 ระบบที่ 2 ไม่มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ mr- และ ml-
ได้แก่ภาษาในอำเภอขนอม และอำเภอลิขิต

2.2 หน่วยเสียงพยัญชนะและสัทลักษณะ

2.2.1 พยัญชนะเดี่ยว

หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวในภาษาดั้งเดิมจังหวัดนครศรีธรรมราช
มีจำนวนเท่ากันและเหมือนกันทั้ง 16 อำเภอ คือมีทั้งหมด 21 หน่วยเสียง ได้แก่ p, t, k,
ʔ, ph, th, kh, b, d, c, ch, s, h, m, n, ŋ, l, r, w, ɲ และ ʝ เสียง
เหล่านี้เป็นพยัญชนะต้นได้ 20 เสียง เพราะ ɲ เป็นพยัญชนะท้ายได้อย่างเดียวเสียงที่เป็น
พยัญชนะท้ายได้ มี 7 เสียง คือ -p, -t, -k, -ʔ, -m, -n และ -ŋ

2.2.2 พยัญชนะควบกล้ำ

พยัญชนะควบกล้ำในภาษาดั้งจังหวัดนครศรีธรรมราช

14 อักษร (ยกเว้นอักษรอนอม และอักษรลีด) มี 13 เสียง คือ pr-, pl-, tr-, kr-, kl-, kw-, phr-, phl-, khr-, khl-, khw-, mr- และ ml- แต่ในภาษาดั้งอักษรอนอมและอักษรลีด ไม่มีเสียง mr- และ ml- จึงมีเสียง 11 เสียง พยัญชนะควบกล้ำทั้งหมดเป็นพยัญชนะต้นได้เพียงอย่างเดียว

3. สระ

ภาษาดั้งจังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนหน่วยเสียงสระเท่ากันและเหมือนกันทั้ง 16 อักษร ดังนี้คือ

3.1 สระเดี่ยว มี 16 หน่วยเสียง แบ่งเป็นสระสั้น 7 เสียง สระยาว 9 เสียง ดังนี้คือ i, i:, e, e:, ɛ:, a, a:, u, u:, ɔ, ɔ:, u, u:, o, o:, และ ɔ

3.2 สระประสมสองเสียง

สระประสมสองเสียง มี 14 หน่วยเสียง ได้แก่ ia [i:a], iu, eu [e:u], ɛu [ɛ:u], ai, a:i, au, a:u, ua [u:a], ɔi [ɔ:i], ui, ua [u:a], oi [o:i], และ ɔi [ɔ:i]

3.3 สระประสมสามเสียง

สระประสมสามเสียงมี 3 หน่วยเสียงคือ iau, uai, และ uai

4. การแบ่งเขตภาษาย่อย

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เสียงและระบบเสียงของภาษาดั้งจังหวัดนครศรีธรรมราช 16 อักษรทำให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างจนสามารถแบ่งเขตภาษาย่อยโดยไปเกณฑ์ต่อไปนี้คือ

4.1 รูปแบบของการแยกเสียงวรรณยุกต์

4.2 เสียงพยัญชนะควบกล้ำ mr- และ ml-

4.3 เสียงพยัญชนะท้าย -k และ -ʔ ในคำหย่างกตายเสียงยาว

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า (ดูแผนที่ 10 หน้า 123 ประกอบ)

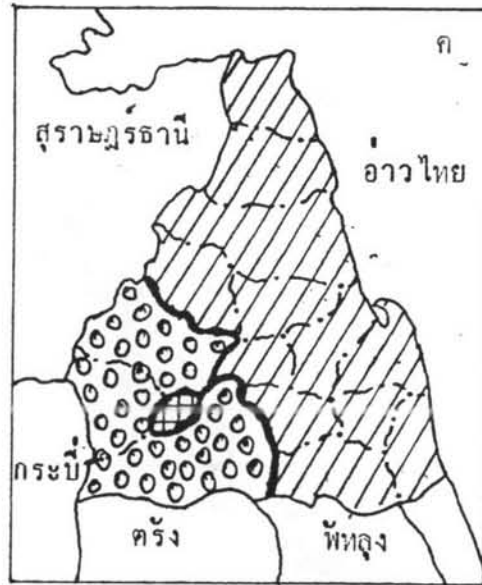
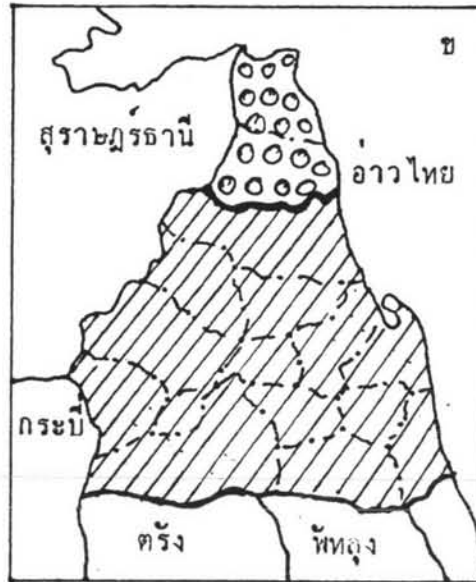
1.1 ภาษาย่อยอำเภอนอมแตกต่างจากภาษาย่อย มิ่งพูนในอำเภออื่น ๆ ในเรื่องระบบวรรณยุกต์ โดยที่ภาษาย่อยอำเภอนอมมีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 2 แต่ภาษาย่อยอำเภออื่น ๆ มีระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1

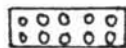
1.2 ภาษาย่อยอำเภอนอมเหมือนกับภาษาย่อยอำเภอสีชลในเรื่องพยัญชนะควบกล้ำ ที่มีพยัญชนะควบกล้ำเพียง 11 เสียง (ไม่มี mr- และ ml-) ในขณะที่ภาษาย่อยอำเภออื่น ๆ มีพยัญชนะควบกล้ำ 13 เสียง

1.3 ภาษาย่อยอำเภอดวาง หุ่นสูง หุ่นใหญ่และกิ่งอำเภอนาบอนแตกต่างจากภาษาย่อยอำเภออื่น ๆ ในเรื่องแจกแจงของเสียงพยัญชนะท้าย -k และ -ʔ ในคำพยางค์ตายเสียงยาว ซึ่งในการเขียนในภาษาไทยมาตรฐานใช้ -ก สะกดโดยที่ภาษาย่อยอำเภอดวาง หุ่นสูง หุ่นใหญ่เป็น -ʔ และภาษาย่อยกิ่งอำเภอนาบอนเป็นทั้ง -k และ -ʔ แต่ภาษาย่อยอำเภออื่น ๆ เป็น -k

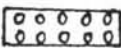
จากแผนที่ 10 หน้า 123 จะเห็นได้ว่า การแบ่งเขตภาษาย่อยโดยใช้ระบบวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์สัมพันธ์กับการแบ่งเขตภาษาย่อยโดยใช้พยัญชนะควบกล้ำ mr- และ ml- แต่ไม่สัมพันธ์กับการแบ่งเขตภาษาย่อยโดยใช้การแจกแจงของเสียงพยัญชนะท้าย -k และ -ʔ ในคำพยางค์ตายเสียงยาว

แผนที่ 10 เขตภาษาย่อยในจังหวัด
นครศรีธรรมราช

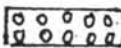
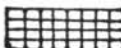

- ก. ใช้ระบบวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์
- รูปแบบที่ 1
 - รูปแบบที่ 2

- ข. ใช้พยัญชนะควบกล้ำ mr- และ ml- เป็นเกณฑ์

- มี mr- และ ml-
- ไม่มี mr- และ ml- (ใช้ r- หรือ l- แทน)

- ค. ใช้เสียงพยัญชนะท้าย -k และ -? ในคำพยางค์ตายเสียงยาวเป็นเกณฑ์

- เป็น CV:k
- เป็น CV:?
- เป็นทั้ง CV:k และ CV:?

2. เมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยครั้งนี้กับผลงานวิจัยอื่น ปรากฏว่า
 - 2.1 ระบบวรรณยุกต์รูปแบบที่ 1 ของผลการวิจัยครั้งนี้กับผลงานวิจัยอื่นเหมือนกันคือมีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์เท่ากัน แต่สัทลักษณะของเสียงต่างกันเล็กน้อย
 - 2.2 จำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะจากผลการวิจัยครั้งนี้มี 21 หน่วยเสียง แต่ผลการวิจัยของวิไลวรรณ คำรัมย์ และมิลเลอร์ มี 22 หน่วยเสียง เนื่องจากวิไลวรรณ และมิลเลอร์วิเคราะห์ให้ $f-$ เป็นพยัญชนะต้นไดควย แต่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ให้ $f-$ ในคำที่ภาษาไทย มาตราฐานเขียนด้วยพยัญชนะ ฟ- หรือ ผ- เป็น khw-
 - 2.3 วิไลวรรณ และมิลเลอร์จัดให้พยัญชนะกึ่งสระ w และ j เป็นพยัญชนะท้ายควย เหตุนี้พยัญชนะท้ายจึงมี 9 หน่วยเสียง แต่การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้จัดอย่างนั้น จึงมีเสียง ๑๗ หน่วยเสียง
 - 2.4 มิลเลอร์พบว่าพยัญชนะควบกล้ำเพียง 10 เสียงเท่านั้นคือ ไม่มี tr-, mr- และ ml- ในขณะที่วิไลวรรณและผู้วิจัยพบว่ามี 13 เสียง มี tr-mr- และ ml- ด้วย และในขณะเดียวกันผู้วิจัยพบว่าภาษาขอมบางอำเภอไม่มี cr- และ ml-
 - 2.5 วิไลวรรณและมิลเลอร์ พบว่ามีสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง แต่ผู้วิจัยพบว่า มี 16 หน่วยเสียง โดยที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ให้ e และ o เป็นเสียงย่อยของ e และ o ตามลำดับ ในขณะที่วิไลวรรณมิลเลอร์วิเคราะห์ให้เป็นคนละหน่วยเสียง

๑. เมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยครั้งนี้กับงานวิจัยภาษาดิ้นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของมีระพันธ์ ต. ทองคำ และกตส^๑ จะเห็นได้ว่าการแบ่งเขตภาษาย่อยในภาษาดิ้นใต้จังหวัด นครศรีธรรมราชสัมพันธ์กับการแบ่งเขตภาษาย่อยในภาษาดิ้นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี กล่าวคือ

๓.๑ จากการศึกษาระบบวรรณยุกต์ของภาษาดิ้นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าภาษาในอำเภอที่มีอาณาเขตติดต่อกับหรือใกล้กับจังหวัดนครศรีธรรมราช มีระบบวรรณยุกต์รูปแบบเดียวกับระบบวรรณยุกต์ของภาษาดิ้นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวคือ ระบบวรรณยุกต์รูปแบบที่ ๑^๒ ของภาษาดิ้นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราช เหมือนกับ ระบบวรรณยุกต์แบบ ๓^๓ ของภาษาดิ้นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี และระบบวรรณยุกต์รูปแบบที่ ๒ ของภาษาดิ้นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราช เหมือนกับระบบวรรณยุกต์แบบ ข ของภาษาดิ้นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนั้น เพื่อให้เห็นการกระจายของรูปแบบวรรณยุกต์ในจังหวัดนครศรีธรรมราชและ สุราษฎร์ธานี เป็นอย่างกว้างๆ จึงสามารถใช้รูปแบบของระบบวรรณยุกต์แบ่งเขตภาษาใน จังหวัดทั้งสองออกได้เป็น ๓ กลุ่ม (ดูแผนที่ ๑๑ หน้า ๑๒๗ ประกอบ) คือ

กลุ่มที่ ๑ มีระบบวรรณยุกต์แบบ ก ของภาษาดิ้นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ภาษาในอำเภอท่ายาง ไชยา ทาฉาง ตีรรัฐนิคม พุนพิน เมือง และเคียนซา ของ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มที่ ๒ มีระบบวรรณยุกต์แบบ ข ของภาษาดิ้นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี และระบบวรรณยุกต์รูปแบบที่ ๒ ของภาษาดิ้นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ภาษาในอำเภอกาญจนดิษฐ์ คอนสัก เกาะสมุย และกิ่งอำเภอเกาะพะงัน ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอหนอง ของ จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มที่ ๓ ระบบวรรณยุกต์แบบ ค ของภาษาดิ้นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี และระบบ

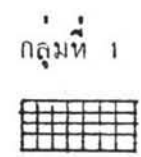
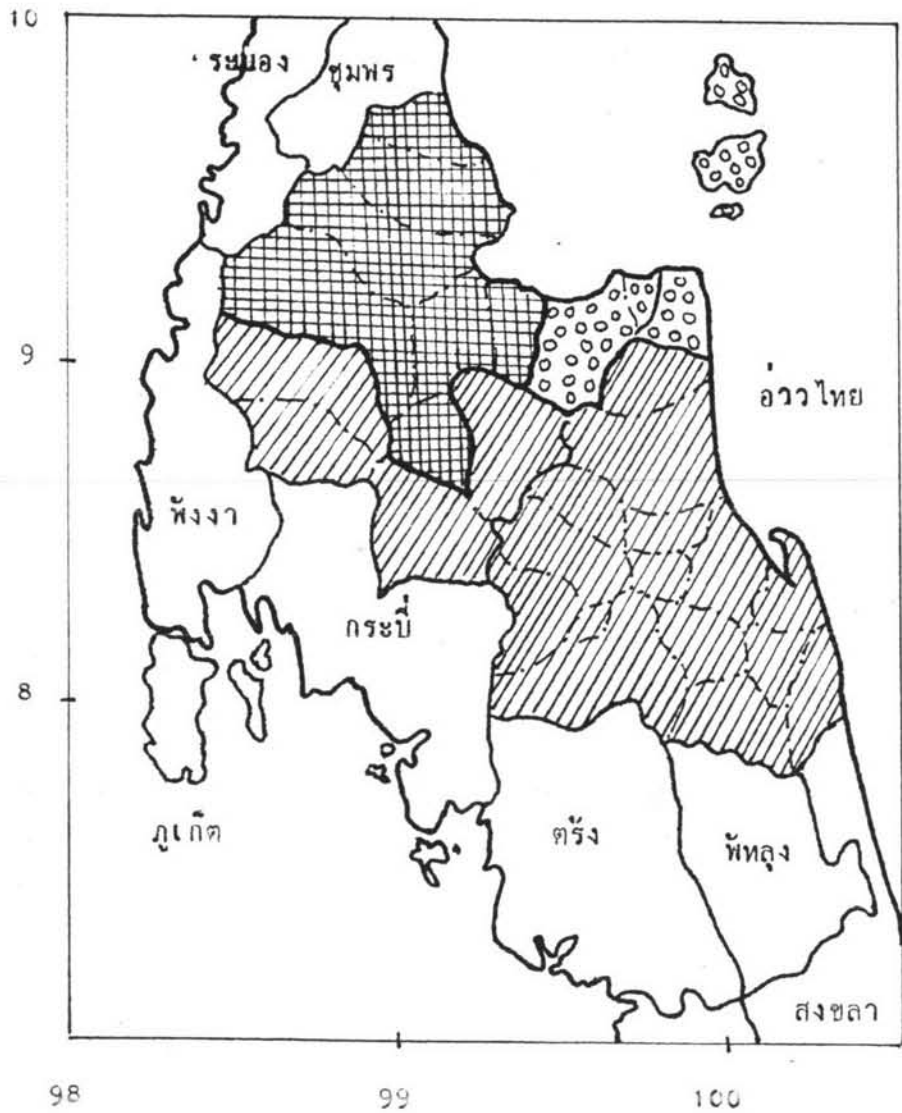
^๑ ดูความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในบทที่ ๑

^๒ ดูระบบวรรณยุกต์ในแผนผังที่ ๕ หน้า ๕๐

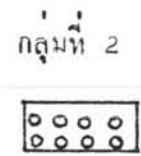
^๓ ดูแผนที่ ๑ หน้า ๔

วรรณยุกต์รูปแบบที่ 1 ของภาษาดั้งจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ภาษาในอำเภอบาง
 พนง ไร่แสง เวียงสระ และนาสาร ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอสัตหีบ ท่าศาลา
 ประเทษคีรี เมือง ปากหนัง หัวไทร เขียวใหญ่ ชะอวด ร่อนพิบูลย์ ลานสกา หูใหญ่ ฉวาง
 ใหญ่ และกิ่งอำเภอนาบอน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช

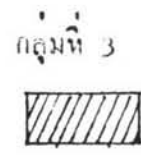
สรุปได้ว่าภาษาย่อย กลุ่มที่ 1 ของภาษาดั้งจังหวัดนครศรีธรรมราชมีระบบ
 วรรณยุกต์เหมือนกับภาษาย่อยกลุ่มที่ 3 ของภาษาดั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาษาย่อยกลุ่ม
 ที่ 2 ของภาษาดั้งจังหวัดนครศรีธรรมราช มีระบบวรรณยุกต์เหมือนกับภาษาย่อยกลุ่มที่ 2
 ของภาษาดั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานี

	A	B	C	DL	DS	
1						H
2 - 3						M
4						L

	A	B	C	DL	DS	
1						H
2 - 3						M
4						L

	A	B	C	DL	DS	
1						H
2 - 3						M
4						L

แผนที่ ๑๑ แสดงการกระจายของรูปแบบบรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี

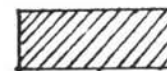
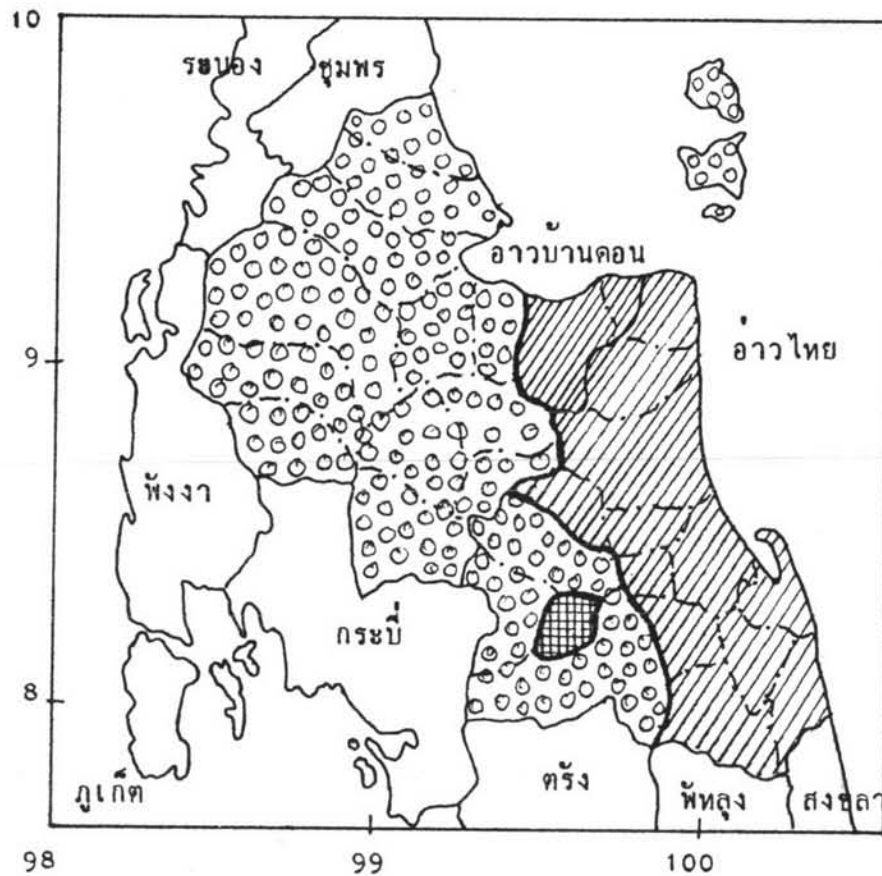
3.2 นอกจากนี้ยังพบว่า การแบ่งเขตภาษาย่อยโดยใช้เสียงพยัญชนะท้าย -k และ -ʔ ในคำพยางค์ตายเสียงยาว ซึ่งออกเสียงเป็น CV:k ในภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งในภาษาดั้งสุราษฎร์ธานีออกเสียงต่างกันเป็น 2 กลุ่ม¹ นั้น สัมพันธ์กับการแบ่งเขตภาษาย่อยในภาษาดั้งจังหวัดนครศรีธรรมราช เช่นกัน กล่าวคือ กลุ่มที่มีอาณาเขตติดต่อกันจะออกเสียงอย่างเดียวกัน จึงสามารถให้เสียงพยัญชนะท้าย -k และ -ʔ ในคำพยางค์ตายเสียงยาว ซึ่งออกเสียงเป็น CV:k ในภาษาไทยมาตรฐานแบ่งเขตภาษาย่อยในจังหวัดนครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานีออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังแสดงไว้ในแผนที่ 12 หน้า 129

เป็นที่น่าสังเกตว่าการแจกแจงของพยัญชนะท้าย -k และ -ʔ

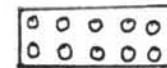
ในคำพยางค์ตายเสียงยาวในภาษาย่อยที่อยู่ติดกันทางตะวันตกของเทือกเขานครศรีธรรมราช จะเป็น CV:ʔ และทางตะวันออกของเทือกเขาเป็น CV:k ทุกถิ่น ยกเว้นภาษาในอำเภอกะสุมย์และกิ่งอำเภอกะพัง ซึ่งไม่มีอาณาเขตติดต่อกัน จึงทำให้สมมติฐานที่ว่าสิ่งกีดขวางทางภูมิศาสตร์มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของภาษาเป็นจริงมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าภาษาดั้งของถิ่นที่มีอาณาเขตติดต่อกันจะมีลักษณะของภาษาร่วมกันไม่ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง และนอกจากนี้การแบ่งเขตภาษาย่อยที่สัมพันธ์กันของภาษาดั้งทั้งสองจังหวัด ยังแสดงให้เห็นว่า การแบ่งเขตภาษาไม่ได้แบ่งตามเขตการปกครอง ภาษาย่อยในส่วนหนึ่งของจังหวัดหนึ่งหรือถิ่นหนึ่งอาจไปเหมือนหรือคล้ายกับภาษาย่อยในอีกส่วนหนึ่งของอีกจังหวัดหนึ่ง หรืออีกถิ่นหนึ่งที่มีอาณาเขตติดต่อกันได้

¹ กลุ่มที่ 1 ออกเสียงเป็น CV:k ได้แก่ภาษาในอำเภอกาญจนดิษฐ์ และอำเภอดอนสัก

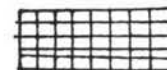
กลุ่มที่ 2 ออกเสียงเป็น CV:ʔ ได้แก่ภาษาในอำเภอท่าฉาง ไชยา พายะ ตีร์รัฐนิคม ตาฮูน หนอง พระแสง เคียนซา เวียงสระ นาสาร พุนพิน เมืองกะสุมย์ และกิ่งอำเภอกะพัง

เป็น CV:k

เป็น CV:?

เป็นทั้ง CV:k และ CV:?

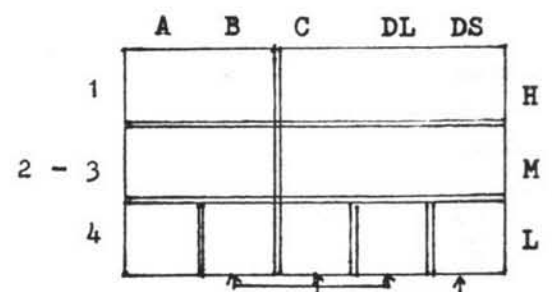
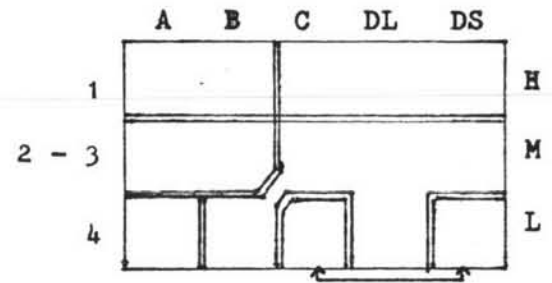
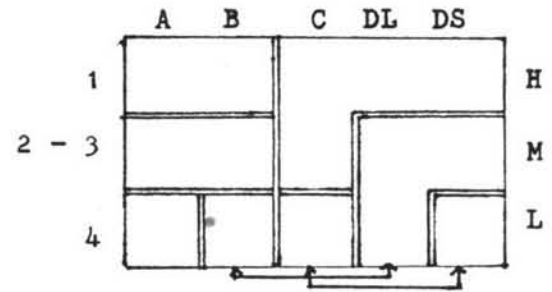
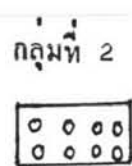
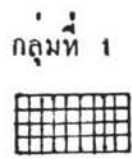
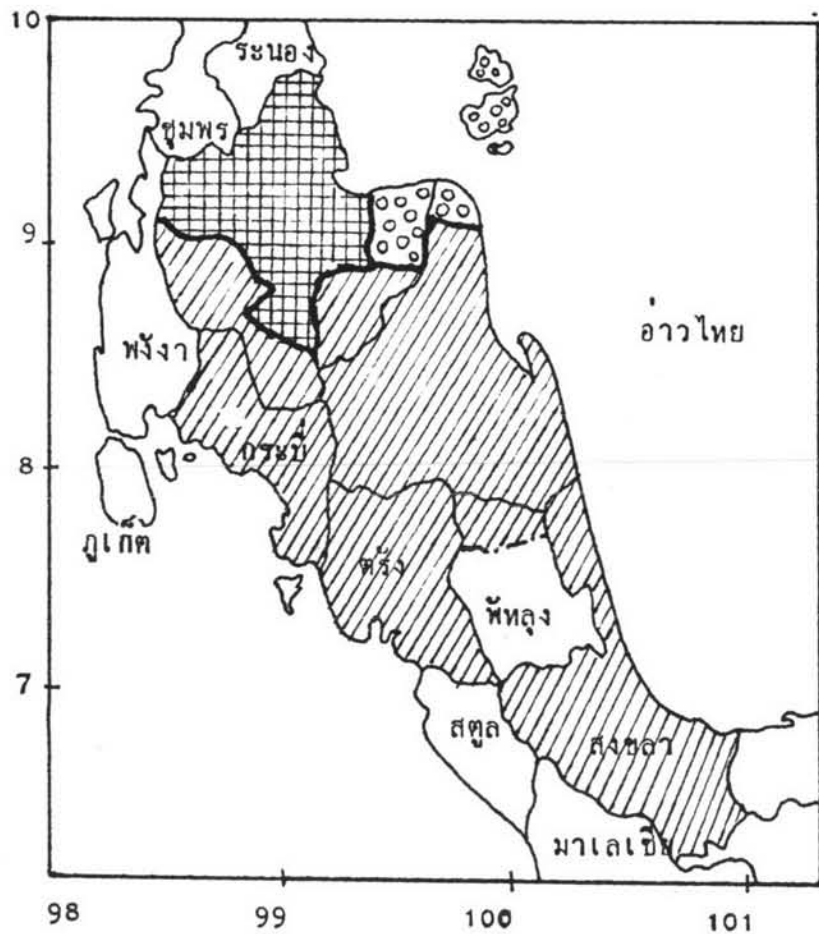
แผนที่ 12 แสดงการกระจายของเสียงพยัญชนะท้าย -k, -? ในคำพยางค์ตายเสียงยาวซึ่งออกเสียงเป็น CV:k ในภาษาไทยมาตรฐาน ในภาษาถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี

4. เมื่อเปรียบเทียบงานวิจัยนี้กับงานวิจัยของบราวน์ในเรื่องวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นจังหวัดอื่น ๆ ที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชอันได้แก่ จังหวัดกระบี่ ทางทิศตะวันตก และจังหวัดตรัง พัทลุง และสงขลาทางทิศใต้ (ดูแผนที่ 2 แสดงที่ตั้ง จังหวัดหน้า 9 ประกอบ) เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของภาษากว้างไกลออกไปอีกพบว่า ระบบวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นจังหวัดกระบี่ ตรัง กวนนูน (เป็นอำเภอในจังหวัดสงขลา มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราช) ระโนด (เป็นอำเภอในจังหวัดสงขลา มี อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราช) และสงขลาเหมือนกับระบบวรรณยุกต์รูปแบบที่ 1 ของภาษาถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช และแบบ ค ของภาษาถิ่นจังหวัด สุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นภาษาย่อยกลุ่มที่ 3 ตามการแบ่งเขตภาษาย่อย โดยใช้รูปแบบของระบบวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ ดังปรากฏในแผนที่ 11 หน้า 12 จึงสามารถแบ่งเขตภาษาย่อยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ตรัง พัทลุง (กวนนูน)¹ และสงขลา โดยใช้รูปแบบระบบวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ได้ โดยที่ภาษาย่อยกลุ่มที่ 3 มีภาษาถิ่นจังหวัด กระบี่ ตรัง พัทลุง (กวนนูน) และสงขลา เป็นสมาชิกเพิ่มเข้ามา (ดูแผนที่ 13 หน้า 131 ประกอบ)

จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยครั้งนี้เพิ่มรายละเอียดในเรื่องการแบ่งสายภาษาไทยถิ่นใต้ของบราวน์² กล่าวคือภาษาถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งบราวน์จัดให้อยู่ในสาย นครศรีธรรมราชนั้นมีระบบวรรณยุกต์แตกต่างกันเป็น 2 รูปแบบ ภาษาย่อยอำเภอขนอมซึ่งมีระบบวรรณยุกต์แตกต่างจากภาษาย่อยอำเภออื่นๆ มีระบบวรรณยุกต์เหมือนกับระบบวรรณยุกต์ของภาษาอำเภอเกาะสมุยซึ่งบราวน์จัดให้อยู่ในสายไชยา

¹ ในจังหวัดพัทลุง จะพูดถึงเฉพาะภาษากวนนูน ซึ่งใช้พูดกันในอำเภอกวนนูน เท่านั้น ภาษาในอำเภออื่น ๆ ไม่มีผู้ใดได้ศึกษาไว้ จึงไม่มีข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์อำเภออื่น ๆ จึงปรากฏเป็นพื้นที่สีขาวในแผนที่

² ดูแผนผังที่ 2 หน้า 19

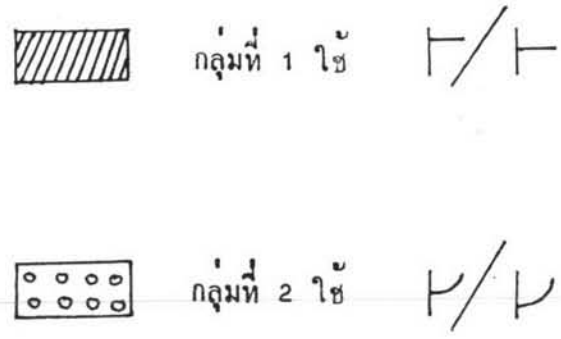
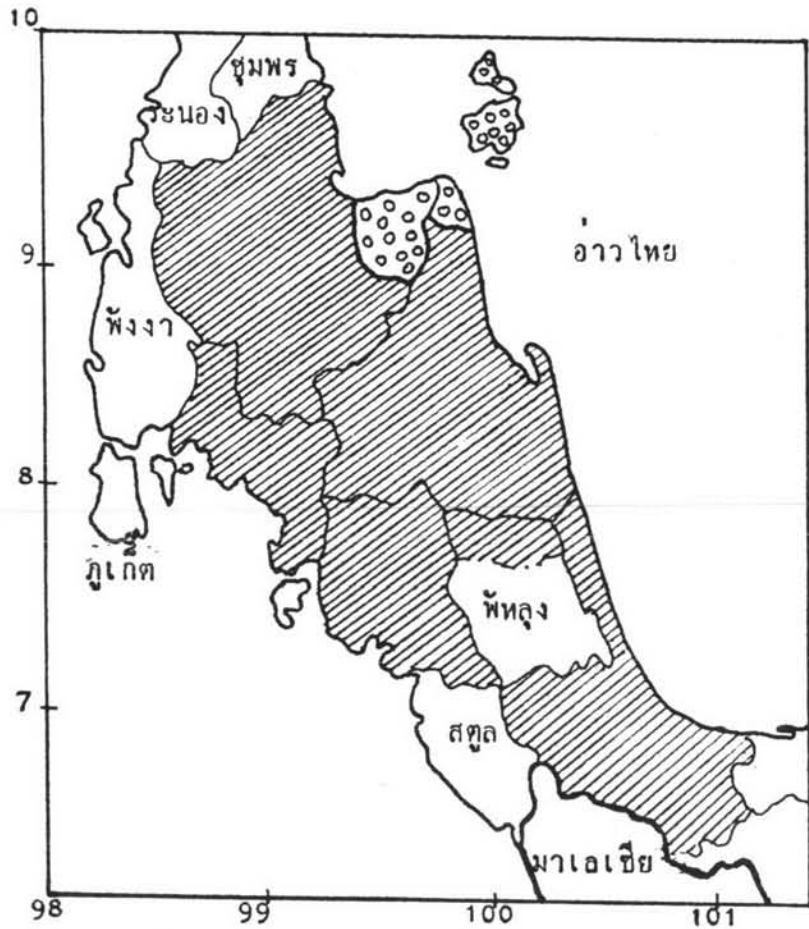
แผนที่ 13 แสดงการกระจายของรูปแบบบรรณยุกต์ในภาคใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ตรัง พัทลุง (ควนขนุน) และสงขลา

(คัดแปลงจากราวหน้า 126,127 อธิระพันธ์ หน้า 28 และระบบบรรณยุกต์ หน้า 50)

5. เมื่อพิจารณาลักษณะทางสถิติของวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นจังหวัด นครศรีธรรมราช และจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกัน จะพบลักษณะร่วมทางภาษาดังกล่าวอย่างหนึ่งคือวรรณยุกต์ในช่อง C2-3 มีมีลักษณะเด่นที่น่าสนใจกล่าวคือวรรณยุกต์ในภาษาถิ่น บางถิ่นเป็นวรรณยุกต์ระดับ บางถิ่นเป็นวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ อันได้แก่วรรณยุกต์สูง-ระดับ หรือกลาง-ระดับ กับวรรณยุกต์กลาง-ขึ้น หรือ ต่ำ-ขึ้น ทำให้สามารถใช้ลักษณะทางสถิติของวรรณยุกต์ แบ่งเขตภาษาย่อยในจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกันได้เป็น 2 กลุ่ม (ดูแผนที่ 14 หน้า 133 ประกอบ) เพื่อให้เห็นการกระจายวรรณยุกต์ในช่อง C2-3 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ตรัง พัทลุง (ควนขนุน) และสงขลา ชัดเจนขึ้น คือ

กลุ่มที่ 1 วรรณยุกต์ในช่อง C2-3 เป็นวรรณยุกต์ สูง-ระดับ หรือ กลาง-ระดับ ได้แก่ภาษาย่อยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 ในแผนที่ 13 หน้า 131

กลุ่มที่ 2 วรรณยุกต์ในช่อง C2-3 เป็นวรรณยุกต์กลาง-ขึ้นหรือ ต่ำ-ขึ้น ได้แก่ภาษาย่อยกลุ่มที่ 2 ในแผนที่ 13 หน้า 131

แผนที่ 14 แสดงการกระจายของสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ในช่อง C2 และ C3 ในภาษาถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ตรัง พัทลุง (ควนขนุน) และสงขลา

ข้อสังเกต

ผลพลอยได้จากการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งควรจะได้กล่าวถึงด้วย เพราะว่าจะอำนวยความสะดวกในทางด้านภาษาศาสตร์ เชิงประวัติและเปรียบเทียบแก่ผู้สนใจแก่ผู้สนใจคือ

1. การใช้รูปตัวเขียนแทนเสียงพยัญชนะ

การใช้รูป อย- แทนเสียงพยัญชนะในภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งมีคำที่เขียนด้วย อย- อยู่เพียง 4 คำ คือ ออย่า อ้อย อย่าง และอยาก นั้นจากข้อมูลพบว่ามีคำบางคำซึ่งน่าจะเขียนด้วย อย- ด้วย ได้แก่

ความหมาย	ไทยมาตรฐาน	นครจากลุ่ม 1	นครจากลุ่ม 2
1. ยา	ja: ²	ja: ³	ja: ¹
2. ยางไม้	ja:n ²	ja:n ³	ja:n ¹
3. เย็น	jen ²	jen ³	jen ¹
4. ยิ้ม	je:m ²	je:m ³	je:m ¹
5. ยืน	je:n ²	je:n ³	je:n ¹

ซึ่งนี้เพราะคำที่ยกมาทั้ง 5 คำในภาษาดั้งจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่ม 1 มีเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ซึ่งคำหรือพยางค์ที่เกิดกับเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 นั้นเป็นคำหรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง และจากการที่ฝั่ง ไทว ลี¹ ได้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาไทย ดั้งและได้กำหนดหน่วยเสียงภาษาไทย ดังเดิม 4 เสียง คือ *ʔ แทนด้วย อย- *ʔ แทนด้วย ย-, *h² แทนด้วย หอ- และ *h¹ แทนด้วย ฮ- โดยอธิบายว่า *ʔ และ *h¹ ซึ่งเป็นพยัญชนะเสียงไม่ก้อง เกิดในคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ A1 B1 C1 และ D1 ส่วน *j และ *h² ซึ่งเป็นพยัญชนะเสียงก้องเกิดในคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ A2 B2 C2 และ

¹Fang Kuei Li, A Handbook of Comparative Tai p. 25-28

²h² คือ p

D2 และในการเขียนภาษาไทยมาตรฐานปัจจุบัน พยัญชนะต้นของคำที่อยู่ในช่อง A1 B1 C1 และ D1 คือ อักษรสูง อักษรต่ำที่มี ห นำ และอักษรกลาง ส่วนพยัญชนะต้นในช่อง A2 B2 C2 และ D2 คืออักษรต่ำ แสดงว่าถ้าคำที่ยกมาในข้อมูลเขียนด้วย ย- ึ่งเป็นอักษรต่ำ ก็ต้องมีวรรณยุกต์ที่ 5¹ ไม่ใช่วรรณยุกต์ที่ 3 เพราะถ้าเป็นวรรณยุกต์ที่ 3 พยัญชนะต้นต้องเป็นอักษรกลาง และเมื่อตรวจสอบกับภาษาในสมัยสุโขทัยพบว่าคำว่า ยา และ ยิน เขียนด้วย อย- เป็น อยา และ อยีน เช่นกัน ด้วยเหตุนี้ถ้าพิจารณาวรรณยุกต์ในภาษาดินจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นหลัก คำในข้อมูล ทั้ง 5 คำ ก็ควรเขียนด้วย อย- แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าในภาษาดินนครศรีธรรมราชกลุ่ม 2 เป็นวรรณยุกต์ที่ 1

2. ความสัมพันธ์ในการใช้รูปตัวเขียนแทนเสียงพยัญชนะต้น

ในการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีคำจำนวนหนึ่งซึ่งน่าจะเกิดความสับสนในการใช้รูปตัวเขียนแทนเสียงพยัญชนะต้นได้แก่คำดังต่อไปนี้

ความหมาย	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาดินจังหวัดนครศรีธรรมราช
1. เลน	len ⁴	len ² (เลน)
2. เมน	men ⁴	men ² (เหมน)
3. เลม	lem ⁴	le:m ² (เลลม)
4. เซน	sen ⁴	sen ² (เสน)
5. แนน	nen ⁴	ne:n ² (แนนน)
6. ยน	jon ⁴	jon ² (หยน)
7. ลุย	lui ⁴	lui ² (หลุย)
8. ชาวเมา	mau ⁴	ma:u ² (เหม่า)
9. นิว	niu ⁴	niu ² (หนิว)
10. เถา	thau ⁴	tha:u ² (เต่า)
11. อีเถา	thau ⁴	tha:u ^{6/4} (เฑา)

ความสับสนในการใช้รูปตัวเขียนแทนเสียงพยัญชนะต้นในคำเหล่านี้ เกิดขึ้นได้ ทั้งในภาษาไทยมาตรฐาน และ ในภาษาดั้งเดิมของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ใช้ในการวิจัย การที่จะทราบว่าความสับสนเกิดขึ้นในภาษาไทย อาจพิจารณาได้จากเหตุผลต่อไปนี้

	A	B	C	DL	DS
1	ว. 1				
2		ว. 3	ว. 4		ว. 3
3	ว. 2				
4		ว. 4	ว. 5	ว. 4	ว. 5

แผนผังที่ 18 การแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐาน

จากแผนผังที่ 18 แสดงการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐาน จะเห็นได้ว่า เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 (ว. 4) เกิดในพยางค์เป็น ึ่งในการเขียนตามอักขรวิธีมี พยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ มีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับอักษรสูง หรืออักษรต่ำที่มี ห นำ มีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ และในพยางค์ตายเสียงยาว ึ่งในการเขียนมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ ด้วยเหตุนี้ รูปตัวเขียนในภาษาไทยจึงแทนเสียงพยางค์หรือคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ 4 จึง มีได้ 2 รูป ตัวอย่าง เช่น เลน-เหลน, เม่น-เหม่น, เลม-เหลม, เป่น-เป้น, เป้นก้น และอาจจะเป็นไปได้ว่า ภาษาที่สืบทอดมาถึงสมัยปัจจุบัน ได้มีความสับสนในการใช้พยัญชนะต้นเกิดขึ้นในการเขียนภาษาไทยมาตรฐาน และเมื่อพิจารณาภาษาดั้งเดิมในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วยแล้ว จะเห็นว่า การเขียนคำดังกล่าวในภาษาไทยมาตรฐาน น่า จะเกิดความสับสนได้จริง ทั้งนี้เพราะตั้งแต่คำที่ 1 ถึงคำที่ 10 ในภาษาดั้งเดิมของจังหวัด นครศรีธรรมราช มีเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ึ่งในการเขียนพยัญชนะต้นจะต้องเป็นอักษรสูง หรืออักษรต่ำที่มี ห นำ มีรูปวรรณยุกต์โทกำกับเพราะฉะนั้น คำ เลน, เม่น, เลน, เป่น, แ่น, ย่น, ล่น, ช้าวเม่า, นัว, และ เฒ่า จึงน่าจะเขียนเป็น เหลน, เหม่น, เหล่น, เป่น, แพน, หย่น, หล่น, ช้าวเหม่า, ทัวและเด้า

ในทางตรงข้าม คำที่ 11 "ชี่เต้า" ถ้าดูตามรูปการเขียนในภาษาไทยมาตรฐาน ควรจะเป็นคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาดั้งของจังหวัดนครศรีธรรมราช แต่จากข้อมูล จะเห็นว่ามิได้เป็นเช่นนั้น ในการเขียนภาษาไทยมาตรฐานจึงน่าจะใช้อักษรต่ำเป็นพยัญชนะต้นและมีรูปวรรณยุกต์กำกับคือ "ชี่เต้า"

เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจว่า ความสับสนในการใช้รูปพยัญชนะต้นในคำเหล่านี้ เกิดขึ้นในภาษาไทยมาตรฐานหรือในภาษาดั้งของจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรจะได้พิจารณางานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับภาษาในตระกูลไทยประกอบด้วย

อิง ไทว ลี ได้เปรียบเทียบภาษาไทย (Siamese) ภาษาลุงเซา (Lung-chow) และภาษาโปอาย (Po-ai) เพื่อสร้างระบบเสียงในภาษาไทยดั้งเดิมขึ้น และได้สร้างเสียงวรรณยุกต์และเสียงพยัญชนะต้นของคำบางคำที่ผู้วิจัยให้ข้อสังเกตว่า น่าจะมีความสับสนเกิดขึ้นในการเขียนดังนี้

คำ	ความหมาย	ภาษาไทยดั้งเดิม	
		วรรณยุกต์	พยัญชนะต้น
1	เต้า	c1	*th ¹
2	เลน	c1	*hl ²

ถ้าพิจารณาจากเสียงภาษาไทยดั้งเดิมที่ อิง ไทว ลี สร้างขึ้นพบว่าคำที่ 11 น่าจะเขียนผิดในภาษาไทยมาตรฐานปัจจุบันคือ คำที่ 1 "เลน" และคำที่ 10 "เต้า" จึงควรเขียนว่า "เหล็น" และ "เต้า"³ตามลำดับ

¹Fang Kuei Li, A Handbook of Comparative Tai, p. 102

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 137

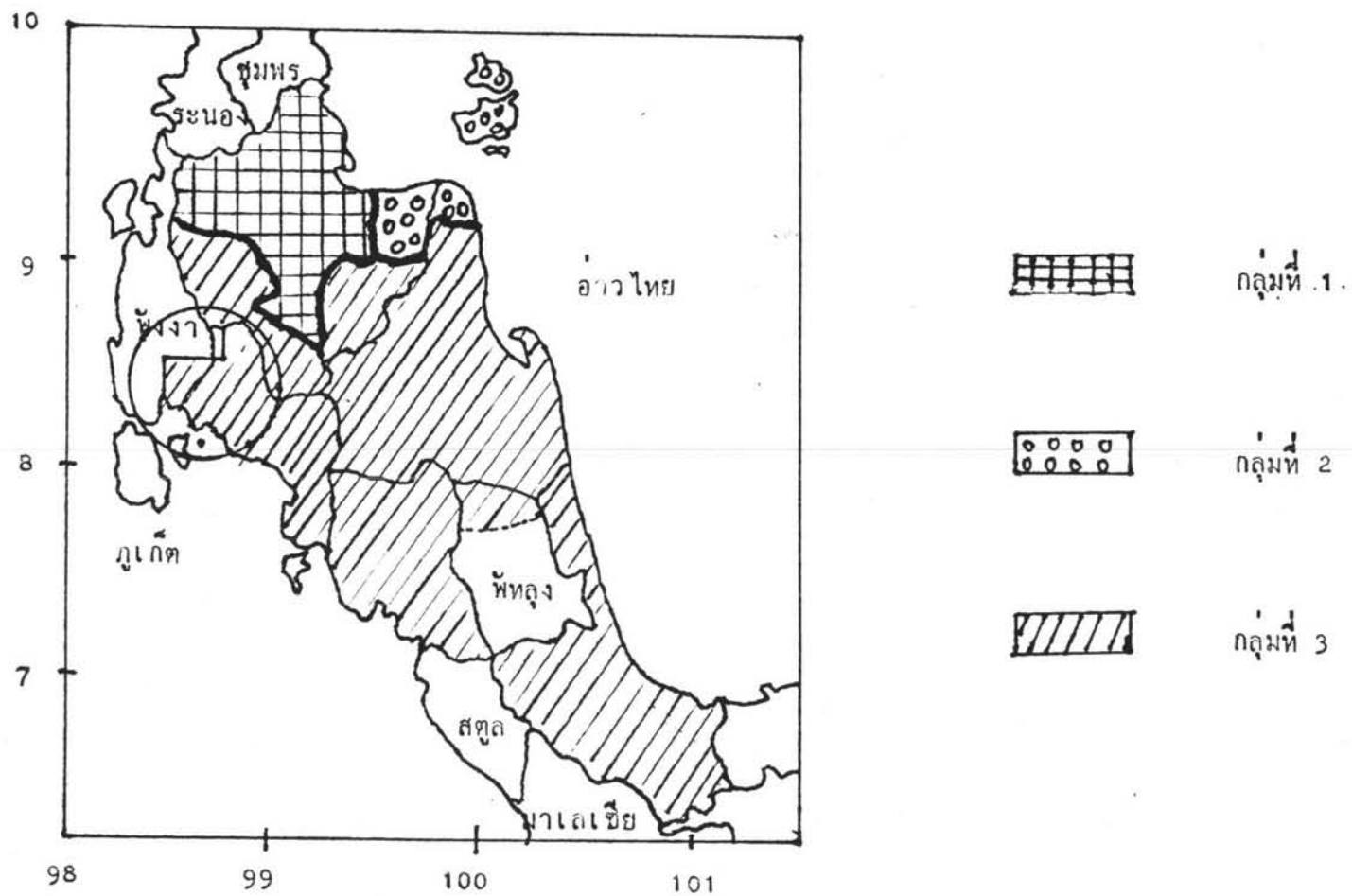
³ในศิลาจารึกวัดศรีชุม จังหวัดสุโขทัย คำที่ 1 บรรทัดที่ 52 มีคำว่า ผู้เต้า

ขอเสนอแนะ

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยใครขอเสนอแนะให้ศึกษาวิจัยภาษาในถิ่นที่ เล็กลงไปอีก อาจจะเป็นทุกหมู่บ้านในอำเภอใดอำเภอหนึ่งหรือในเขตภาษาย่อยใดภาษา หนึ่ง ที่ วิจัยไว้แล้ว หรือทุกหมู่บ้านทั่วทั้งจังหวัด ทั้งนี้จะทำให้เห็นภาพการแบ่งเขตภาษา ที่ละเอียด ลงไปอีก เส้นแบ่งเขตภาษาอาจจะเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามรอยต่อของเส้นแบ่งเขต จะเห็นตัวอย่างได้จากกรณีที่เจริญวัญ ธรรมประดิษฐ์¹ แบ่งเขตภาษาย่อยของภาษาดั้นในจังหวัดตรัง กระบี่ พังงาและภูเก็ต ออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้สัทลักษณะของวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์อันได้แก่กลุ่มภาษาภูเก็ต-พังงา และกลุ่มภาษา ตรัง-กระบี่ และเมื่อพิจารณาวรรณยุกต์ของกลุ่มภาษาตรัง-กระบี่ พบว่าถ้าให้วรรณยุกต์ ในช่อง C1 และ DL1 ซึ่งเป็นเสียงสูง-ระดับ และวรรณยุกต์ในช่อง C2 DL2 C3 และ DL3 ซึ่งเป็นเสียงกลาง-ระดับ เป็นคนละหน่วยเสียงเหมือนผู้วิจัยคนอื่น² ระบบ วรรณยุกต์ของกลุ่มภาษาตรัง-กระบี่ (ดูแผนที่ 8 หน้า 92 ประกอบ) ซึ่งรวมทั้งภาษาดั้น ที่พูดในพื้นที่บางส่วนของทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดพังงา ซึ่งอยู่ติดกับจังหวัดกระบี่ มีลักษณะ เหมือนกับระบบวรรณยุกต์แบบที่ 1 ของภาษาดั้นนครศรีธรรมราชและในขณะเดียวกัน ระบบวรรณยุกต์ของภาษาดั้นที่พูดในพื้นที่บางส่วนของทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดกระบี่ รวมทั้งภาษาดั้นที่พูดกันในตอนบนของจังหวัดสุราษฎร์ธานีก็มีระบบวรรณยุกต์เหมือนภาษาดั้น กลุ่ม ภูเก็ต-พังงา (เปรียบเทียบแผนที่ 15 หน้า 139 กับแผนที่ 13 หน้า 131)

¹เจริญวัญ ธรรมประดิษฐ์ "การใช้สัทลักษณะของสระสูงเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง เขตภาษา ในภาษาดั้นจังหวัดตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต" (ปริชญานิพนธ์ ภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524)

²เจริญวัญ, วิเคราะห์ให้เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียงเดียวกัน แต่บราวน์ วิเคราะห์ให้เป็นคนละหน่วยเสียง

แผนที่ 15 แสดงการแบ่งเขตภาษาย่อยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ (รวมบางส่วนของพังงา)
 : ตรัง พัทลุง (ควนขนุน) และสงขลา โดยใช้ระบบวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์
 (ดูบริเวณภายในวงกลม และเปรียบเทียบกับแผนที่ 13 หน้า 131)

2. เสียงสระในภาษาดีนจังหวัดนครศรีธรรมราช บางเสียงแตกต่างกันไปจาก
เสียงสระในภาษาไทยมาตรฐาน โดยที่ยังตั้งเป็นกฎเกณฑ์ไม่ได้ดังนี้คือ

ความหมาย	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาดีนนครฯ	หมายเหตุ
<u>i → i:</u>			
1. ชิง	khin ¹	khi:n ¹	
2. ตัดสิน	sin ¹	si:n ¹	
3. หิน	hin ¹	hi:n ¹	
4. ผิง	phin ¹	phi:n ¹	
5. ปลิง	plin ²	pli:n ³	
6. ลิง	lin ²	li:n ⁵	
7. อีม	?im ³	?i:m ³	ในทางไทยและลาว เป็น ?e:m ³
8. ปิ้ง	pin ⁴	pi:n ⁴	
<u>i → e:</u>			
9. กะทิ	*hi? ⁵	the:? ⁶	
10. ทุย	ti? ³	te:? ⁴	เฉพาะทุ่งใหญ่
11. อีม	?im ³	?e:m ³	เฉพาะทุ่งใหญ่และ ลาว
<u>i → e</u>			
12. นิ่ง	nin ⁴	net ^{6/4}	
13. มืด	mit ⁵	met ^{7/6}	
<u>i: → e:</u>			
14. อี	khi: ³	khe: ¹	
15. กิโทผา	ki: ³	ke: ³	
16. กระชี่ไม้	phi: ⁵	phe: ^{7/6}	
17. ดี	thi: ³	the: ¹	
18. ปลากระดี	di: ³	de: ³	เฉพาะทุ่งใหญ่

ความหมาย	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาดั้งเดิม	หมายเหตุ
19. เค็ดอ้นยี่	ji: ⁴	je: ⁶	เฉพาะทุ่งใหญ่และ ฉวาง
20. ลี่	si: ⁴	se: ¹	เฉพาะฉวาง
21. หลีก	li:k ⁴	le:? ²	เฉพาะทุ่งใหญ่
22. ลึก	si:k ⁴	se:? ⁶	เฉพาะฉวาง
23. ลีล	mi:t ⁴	me:t ⁶	เฉพาะทุ่งใหญ่และฉวาง
<u>u → o:</u>			
24. ลือ	khui: ³	khj: ¹	
25. หลีน	mu:n ³	ma:n ¹	
26. ลีน	tu:n ³	to:n ³	เฉพาะทุ่งใหญ่
27. ลีน	?u:n ³	?o:n ³	เฉพาะฉวางส่วน ทุ่งใหญ่เป็นได้ทั้ง ?u:n ³ และ ?o:n ³
28. ลือน	lu:n ³	lo:n ⁶	เฉพาะทุ่งใหญ่และพิน
29. ลีน	phu:n ⁵	pho:n ⁷	เฉพาะพิน
30. ลือ	mu: ⁵	ma: ^{7/6}	
31. ลือ	ru: ⁵	ro: ^{7/6}	
32. ลีบ	su:p ³	so:p ²	เฉพาะปากนั้ง เขียรใหญ่ หัวไทร ทุ่งใหญ่ และฉวาง
<u>u → o:</u>			
33. ลู	cu? ³	co:? ⁴	เฉพาะฉนวน
34. น้ำลู	phu? ⁵	pho:? ^{6/4}	เฉพาะฉนวน ลีปล ปากนั้ง เขียรใหญ่ หัวไทร ลานสภา ทุ่งสง นახอน และพิน

ความหมาย	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นนครฯ	หมายเหตุ
35. น่าย	ju? ⁵	jo:? ^{6/4}	ยกเว้นอำเภอเมือง รอนพิบูลย์ พุงสง น abon พุงใหญ่ และฉวาง
<u>u → u:</u>			
36. กระสุน	sun ¹	su:n ¹	
37. อุม	?um ⁴	?u:m ⁴	
<u>u: → o:</u>			
38. หมู (กลุ่ม)	mu: ³	mo: ¹	
39. กู	khu: ³	kho: ¹	เฉพาะชนอมและสิชล
40. ปู	pu: ³	pu: ³	
41. ประดู	du: ³	do: ³	
42. ปลาบู่	bu: ³	bo: ³	
43. หอยแมลงภู่	phu: ⁴	pho: ⁶	เฉพาะสิชล ท่าศาลา ปากน้ำ พุงใหญ่และ ฉวาง
44. กู	khu: ⁴	kho: ⁶	เฉพาะนาบอนและ พิปูน
45. หู	phu: ⁴	pho: ²	เฉพาะพิปูน
46. สู้	su: ⁴	so: ²	เฉพาะชนอมและ น abon
47. หู	tu: ⁴	to: ⁴	เฉพาะชนอม สิชล ท่าศาลา เข็ชรใหญ่ หัวไทร และพิปูน

ความหมาย	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาดั้งเดิม	หมายเหตุ
48. คุ้มเรือ	ku: ⁴	ko: ⁴	เฉพาะ ชนอม สปีด ทาสลา เจียรใหญ่ หัว ไทรและ พิปูน

ในข้อมูลจากคำที่ 1 ถึงคำที่ 8 (ยกเว้นคำที่ 2) และคำที่ 37 อันได้แก่ ชิง
กิง ดิง ปลิว ลิง อุ่ม ปั้ง และอุ่ม บรวาน¹ พบว่า คำเหล่านี้ในภาษาไทยใช้สระ [i:]
แทนที่จะเป็น [i] เช่นเดียวกับภาษาไทยมาตรฐาน บรวานตั้งข้อสังเกตว่า สระของ
คำเหล่านี้ในภาษาไทยโบราณน่าจะเป็น [i:] แต่ภาษาไทยมาตรฐานเปลี่ยนเป็น [i]
ทั้งนี้หลักฐานยืนยันว่า ทั้งในภาษาดั้งเดิมไทยใต้และภาษาลาวออกเสียงเป็น [i:] ส่วน
หิง เกวี่ลี ชิง ได้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาไทย (Siamese) ภาษาลุงเซา
(Lung-chow) และภาษาโปอาย (Po-ai) เพื่อสร้างระบบเสียงในภาษา
ไทยดั้งเดิมขึ้น ได้ตั้งข้อสังเกตว่าสระในคำ ชิง, กิง, ปลิง, ลิงและอุ่ม เป็น "i" ซึ่ง
จะออกเสียง [i] หรือ [i:] ในภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ ²

ส่วนคำอื่น ๆ จากข้อมูลที่ยกมาแสดงให้เห็นว่าเสียงสระกำลังอยู่ในระหว่าง
การเปลี่ยนแปลง ซึ่งเดิมอาจจะเป็นเสียงหนึ่งและกำลังจะกลายเป็นอีกเสียงหนึ่ง ซึ่ง
วิทยุ วิทยุ จิตกรรม³ ได้เรียกการเปลี่ยนแปลงของเสียงสระเหล่านี้ว่า การกลายเสียง

¹John Marvin Brown, From Ancient Thai to Modern Dialects p. 147

²Fang Kuei Li, A Handbook of Comparative Tai pp. 261-262

³วิทยุ วิทยุ จิตกรรม, ภาษาดั้งเดิม (สงขลา : โรงพิมพ์เมืองสงขลา, 2517)

สระ ึ่ง โด่งมีสังเกตุในเรื่องการกลายเสียงสระในภาษาดีนไต (เขต 2¹) ว่าเป็น
 "การกลายเสียงของภาษาดีนไต ส่วนใหญ่กลายจากสระสูง มาสระกลาง ไปสระต่ำแต่มี
 บางคำที่ไม่ได้เป็นไปตามหลักนี้ ดังอย่าง ไรก็ตาม มันจะกลายเสียงไปในฐานที่เกิดใกล้
 เสียงต้น"

ตารางที่ 15 การกลายเสียงสระในภาษาดีนไต

	สระหน้า	สระกลาง	สระหลัง
สระสูง	อิ, อี	อึ, อือ	อุ, อู
สระกลาง	เอะ, เอ	เออะ, เออ	โอะ, โอ
สระต่ำ	แอะ, แอ	อะ, อา	เอาะ, ออ

ตัวอย่างเช่น²

1. ในภาษากลาง³ ใช้ อิ, อี ภาษาดีนไตใช้ เอะ, เอ เช่น

ซึก	เป็น	เชก
นึ่ง	"	เนง, แหน้ง
เฮ	"	เย, เหย
เด	"	เด
เค	"	คี, เคค

¹เขต 2 ภูผาใจ จิตธรรม หมายถึงจังหวัดตรัง พัทลุง นครศรีฯ สงขลา
 สตูล ยะลา ปัตตานี

²จะยกตัวอย่างจากตัวอย่างของภูผาใจ เฉพาะที่เหมือนกับภาษาดีนไตของจังหวัด
 นครศรีธรรมราช

³หมายถึง ภาษาไทยมาตรฐาน

น้ำกะทิ	เป็น	เท, เทะ
อิม	"	เอม
กระถี้	"	เค (ชื่อปลา)
2. ในภาษากลางใช้ อี, อือ ภาษาดั้นไตใช้ เออะ, เออ เช่น		
รือ	เป็น	เรอ
ตั้น	"	เตน
อัน	"	เอิน
ถั้น	"	เมถั้น
หมั้น	"	เหมิน
หั้น	"	เพิน
3. ในภาษากลางใช้ อุ, อู ภาษาดั้นไตใช้ โอะ, โอ		
เช่น		
ทู	เป็น	โท
สู	"	โส
คู	"	โค
หมู	"	โหม
ประคู	"	โค
คู	"	โต
ปู	"	โป
จุ	"	โจะ

นอกจากนี้ในงานวิจัยเรื่อง เสียงและระบบเสียงในภาษาไทยดั้นไตจังหวัด
สุราษฎร์ธานี 16 อำเภอ¹ คณะผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นว่า มีปรากฏการณ์เช่นนี้ในภาษาดั้น

¹ธีระพันธ์ ด.ทองคำ, เสียงและระบบเสียงในภาษาไทยดั้นไตจังหวัด
สุราษฎร์ธานี 16 อำเภอ หน้า 52 - 61.

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเช่นกัน แต่ไม่สามารถที่จะหาจุดเกณฑ์ได้ว่าเสียงสระนั้น ๆ อยู่ใน
 สิ่งแวดล้อมแบบไหน ในภาษาไทยมาตรฐาน จึงจะเป็นเสียงสระนั้น ๆ ในภาษาดั้งจังหวัด
 สุราษฎร์ธานี แต่ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ ที่คณะวิจัยเรื่องเสียงและระบบเสียงในภาษาไทย
 ดั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานี ยกมาเป็นตัวอย่างนั้น ส่วนใหญ่เหมือนกับคำในภาษาดั้งจังหวัด
 นครศรีธรรมราช และภาษาดั้งใต้ที่กาญจนบุรี จิตต์ธรรม ยกมาเป็นตัวอย่าง และนอกจากนี้
 เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์¹ มีงัดลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระ /i:/ และ /u:/
 เพื่อประโยชน์ในการแบ่งเขตภาษาย่อยในจังหวัด ตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต พบว่า
 /i:/ และ /u:/ ออกเสียงแตกต่างกัน จนสามารถแบ่งภาษาในจังหวัดตรัง กระบี่
 พังงา และภูเก็ต โดยใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระ /i:/ และ /u:/ เป็นเกณฑ์
 ได้เป็น 3 กลุ่ม และกลุ่มที่น่าสนใจคือ กลุ่มภาษาตรัง ซึ่งเป็นกลุ่มที่สระ /i:/ และ /u:/
 ออกเสียงเป็น [e:] และ [o:] อย่างไม่มีเกณฑ์ จากคำที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด
 60 คำ เจริญขวัญ พบว่ามีคำอยู่ 14 คำ ที่สระ /i:/ ออกเสียงเป็น [e:]
 และสระ /u:/ ออกเสียงเป็น [o:] เสมอ คือ

1. ee: ¹	"สี่"
2. khe: ¹	"ขี้"
3. de: ²	"ปลากระดี"
4. khe: ⁴	"คี"
5. ne: ⁵	"หนึ"
6. the:p ⁵	"ดึบ"

¹ เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์, การใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูง
 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งเขตภาษาในจังหวัด ตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต" หน้า 138 -

7. me:t ⁶	"มีด"
8. po: ²	"ปู"
9. kho: ⁴	"กู"
10. pho: ⁴	"ทอยแมลงภู"
11. so: ⁵	"สู"
12. pho: ⁵	"ผู้"
13. cho: ⁶	"ชู"
14. ro: ⁶	"รู"

เจริญว่าผู้ให้ความเห็นว่า การที่ /i/ ออกเสียงเป็น [e:] และ /u:/ ออกเสียงเป็น [o:] นั้น เป็นเพียงความแตกต่างของสำเนียงในแง่ความแตกต่างของการเลือกใช้หน่วยเสียงสระในคำบางคำ อย่างไรก็ตามคำที่ยกมาทั้ง 14 คำ ส่วนใหญ่ตรงกับข้อมูลที่พบในภาษาดั้งจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยจึงคิดว่าถ้าได้ศึกษาเรื่องนี้โดยเฉพาะในทุกหมู่บ้านของจังหวัดนครศรีธรรมราช ก็น่าจะพบกฎเกณฑ์ในเรื่องนี้ได้บ้าง